

ΑΡΗΣ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

γράμμα και γραφή

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

ΑΘΗΝΑ 2015

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η διάδοση των σκέψεων και του λόγου γίνεται δια της γραφής από αρχαιότατων χρόνων. Γράμματα ή ψηφιά συνθέτουν λέξεις φράσεις, προτάσεις που αποδίδουν διάφορα νοήματα .

Πολλές λέξεις, φράσεις και παροιμίες επεξηγούνται σ'αυτο το δημοσίευμα. Απαρχή αποτέλεσε το παλαιότερο άρθρο μου

[ΜΑΘΕ ΓΕΡΟ ΓΡΑΜΜΑΤΑ](#) που διατηρεί ακόμη την αξία του

ΣΗΜΑΣΙΑ

1. Μέθοδος που εφάρμοσε από πολύ παλιά ο άνθρωπος για να αποθηκεύσει πληροφορίες. Γίνεται με την χάραξη, χρώση, αποτύπωση, ή σκάλισμα πάνω σε κάποια κατάλληλα υλικά. Κν. Το γράψιμο
2. Η επιστολή. Πχ. «πιάνουν και γράφουν μια γραφή»
3. Η Γραφή : Η Αγία Γραφή: πάλαια και καινή Διαθήκη Ιερά βιβλία των Χριστιανών.
4. Αι Γραφαί το σύνολο των ιερών βιβλίων. Πχ. «Πιστεύω ...εις εν Κυριον ... αναστάντα τη τρίτη ημέρα κατά τας γραφάς»
5. Η Γραφή (χωρίς "αγία"): Προφητεία πβλ. *Ινα πληρωθει η γραφή «και πάλιν ετέρα γραφή λέγει οψονται εις ον εξεκεντησαν»*
6. Ο τρόπος με τον οποίο γράφει κάποιος. Το στυλ, το ύφος. ΦΡ Δείγμα γραφής
7. Στην αρχαιότητα γραφή σήμαινε την δικαστική δίωξη ^{9828.15}
Αττική διάλεκτος: δικανικός όρος, παραπεμπτικό βούλευμα, έγγραφη κατηγορία σε μια δημόσια δίκη, αυτεπάγγελτη από την πολιτεία κατά εγκληματιών δίωξη, αντίθ. προς το **δίκη** (που σημαίνει την ιδιωτική καταγγελία).

Γράμμα

Το σύμβολο του αλφαβήτου

Η επιστολή

Η γνώση της γραφής και η ικανότητα ανάγνωσης

Το τυπικό μέρος ενός κειμένου,

το τι ακριβώς λένε οι λέξεις, αντιθ. Το πνεύμα.

ΣΥΝΩΝΥΜΑ -ΣΥΓΓΕΝΙΚΑ

Τα Χαρτιά

Τα έγγραφα

Τα χειρόγραφα

Τα βιβλία

Το γράμμα, η επιστολή ΦΡ

Τα γράμματα (η γνώσις και ικανότης της γραφής) ΦΡ ξέρεις γράμματα;

Δέλτος

Δίπλωμα

Διφθέρα

εγγράμματος

Ειλητάριον

Μεμβράνη

Ρόλος

Πάπυρος

Περγαμηνή

Πιττάκιο
Πτυχίο
Τετράδιο
Τόμος
Τομάριν
Τράγος

ΕΙΔΗ ΓΡΑΦΗΣ

Ελληνική
Ετρουσκική
Ιερογλυφική
Σφηνοειδής
Γραμμική Α και Β
Λατινική

ΣΥΝΘΕΤΑ ΜΕ ΤΟ ΓΡΑΜΜΑ

Αγράμματος

Αναλφάβητος, άνθρωπος αγράμματος = ξύλο απελέκητο.

Αναγραμματισμός

Γλωσσολογικό φαινόμενο που συνίσταται στην μεταβολή της σειράς των γραμμάτων

Αντιγραφή

Από το ρήμα αντιγράφω. Στις μέρες μας σημαίνει επαναλαμβάνω δια της γραφής κάποιο αρχαίο κείμενο. Πριν την ανακάλυψη της τυπογραφίας οι αντιγραφείς ήταν επάγγελμα το οποίο ασκούσαν συνήθως κατά τεκμήριο εγγράμματοι μοναχοί. Έτσι αναπαράγονταν τα βιβλία. Τους αντιγραφείς βαρύνει τεράστια ευθύνη για παραποιήσεις κείμενων. Οι ιστορικοί ερευνητές έχουν βρει το μπελά τους προσπαθώντας να ανακαλύψουν τις αλλοιώσεις που πινόντουσαν κατ την αντιγραφή. Στη σχολική ορολογία των ημερών μας σημαίνει α) το μάθημα της αντιγραφής δηλ της έγγραφης επανάληψης ενός κείμενου από τον μαθητή των πρώτων τάξεων του δημοτικού, με σκοπό την άσκηση του στην γραφή. β) το αδίκημα που επιτελείται κατά τα έγγραφα διαγωνίσματα και συνίσταται στη δόλια υποκλοπή από το γραπτό του παρακειμένου διαγωνιζομένου ή από ειδικό σημείωμα προκατασκευασθέν από τον δράστη το καλούμενο «**σκονάκι**».

Όμως στην αρχαιότητα το αντιγράφω σήμαινε

1. γράφω εναντίον ή ως απάντηση, σε Θουκυδίδη, Πλούταρχο. Πχ. «Ξερξου γράψαντος πεμψον τα οπλα, **αντέγραψε** 'ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ'» Δηλ. «απάντησε»
2. ως δικανικός όρος σημαίνει: κατηγορώ αγορεύω εναντίον, σε Δημοσθένη. Όπως και το απλό «γράφω» . Πχ. «Άνυτος έγραψεν ...»

Γραμμάτιον

υποκορ, του γράμμα

Γραμματοκιβώτιο ή Γραμματοθυρίδα.

Κιβώτιο που διαθέτει κάποιος ιδιώτης για να εναποθέτει εκεί μέσα τις επιστολές ο ταχυδρόμος.

Κιβώτιο των ταχυδρομείων όπου το κοινό ρίχνει τις επιστολές που επιθυμεί να αποστείλει.

Γραμματοκομιστής

Ο λεγόμενος ταχυδρόμος. Αρχικά τα μηνύματα διαβιβάζονταν προφορικά, από κήρυκες ή αγγέλους γιατί το συνηθέστερο ήταν ο παραλήπτης και ο αποστολέας να μην γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση.

Διάγραμμα

Σκαρίφημα που πληροφορεί με παραστατικό τρόπο αντί κείμενου.

Στη λαϊκή αργκό ο γραμματιζόμενος αλλά και η λόγια γλώσσα λέγεται και «περί διαγραμματου». Πχ. Μου τα είπε πολύ «περιδιαγραμματου» και δεν κατάλαβα τίποτα

Επίγραμμα

Αρχαία συνοπτική ρήση αναγραφόμενη επί στήλης, επιτύμβια ή επιτάφιος επιγραφή.

επίγραμμα, -ατος, το (έπιγράω), I. επιγραφή, σε Ηρόδ., Θουκ.· ιδίως λέγεται στην ποίηση, επίγραμμα, συνήθως στους Ελεγειακούς. II. έγγραφη αποτίμηση ζημιών, σε Δημοσθένη.

Σήμερα λέμε «αναφέρω επιγραμματικώς ...» δηλ. εν συντομία, λακωνικά, περιληπτικώς όπως τα αρχαία επιγράμματα .

παραδείγματα

Σύμφωνα με τη μαρτυρία του Πλουτάρχου το παρακάτω επίγραμμα είχε χαραχθεί πάνω σε κενοτάφιο που είχε ανεγερθεί στον Ισθμό για τους Κορίνθιους που έπεσαν στη ναυμαχία της Σαλαμίνας

*ἀκμᾶς ἔστακυῖαν ἐπὶ ξυροῦ Ἑλλάδα πᾶσαν
ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς κείμεθα ῥυσάμενοι*

ΣΙΜΩΝΙΔΗΣ7, 250

Πάνω στην κόψη του ξυραφιού έστεκε η Ελλάδα ολόκληρη· τη σώσαμε με τη ζωή μας· είμαστε εδώ.

Άλλο παράδειγμα γνωστότατου επιγράμματος που εικάζεται ότι το είχε αναγραφεί στην Ποικίλη στοά της Αθήνας, την οποία κοσμούσαν παραστάσεις από τη μάχη στον Μαραθώνα, ή (πιθανότερο) σε μνημείο στον Μαραθώνα. Γραμμένο από τον Σιμωνίδα τον Κείο κατά τον Λυκούργο:

*Ἑλλήνων προμαχοῦντες Ἀθηναῖοι Μαραθῶνι
χρυσοφόρων Μήδων ἐστόρεσαν δύναμιν*

Λυκούργος, Κατὰ Λεωκράτους, 109

Ο Σιμωνίδης (557/6-468/7 π.Χ.) είναι ο σημαντικότερος ποιητής επιγραμμάτων της αρχαϊκής και της κλασικής εποχής. Με το όνομά του κυκλοφορούσε ένα βιβλίο επιτύμβιων και αναθηματικών επιγραμμάτων της εποχής των Περσικών πολέμων. Αρκετά από τα επιγράμματα που αποδίδονται στον Σιμωνίδα δεν θεωρούνται γνήσια.

Μονόγραμμα

Διακοσμητικό κατασκεύασμα αποτελούμενο από ένα ή δυο γράμματα ιδίως τα αρχικά του ονόματος κάποιου που τίθενται σε σφραγίδες και σε οικόσημα.

Περίγραμμα

Σχέδιο των παρυφών ενός πράγματος. Σιλουέτα

Από τον Étienne de Silhouette, που ήταν υπουργός οικονομικών της Γαλλίας στα 1759, και υποχρεώθηκε από την οικονομική κρίση της εποχής (κατά τον επταετή πόλεμο) να επιβάλει βαρεία φορολογία του Γαλλικού λαού και ιδιαίτερα στους πλούσιους. Οι αιματηρές αυτές οικονομίες έκαναν τον Σιλουετ συνώνυμο με τις φτηνοκτασκευές. Όπως αυτά τα απλά περιγράμματα που θυμίζουν θέατρο σκιών.

Σύγγραμμα

σύγγραμμα, -ατος, τό (συγγράφω),· I. αυτό που έχει γραφτεί, γραμμένο χαρτί, σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ.· γραπτή σύνθεση, βιβλίο, έργο.· ιδίως έργο σε πεζό λόγο, πεζογραφία, πραγματεία, γραπτός λόγος, στον ίδ., σε Ισοκρ. II. νομική διάταξη, γραπτός κανονισμός, σε Αισχίνη. 2. συνταγή του γιατρού, συνταγογράφηση, σε Ξενοφωνα.

από το αρχαίο ελληνικό ρήμα συγγράφω],

I. 1. καταγράφω ή σημειώνω, Λατ. conscribere, σε Ξεν.· ομοίως στη Μέσ., αναθέτω, φροντίζω ώστε να καταγραφεί κάτι, σε Ηρόδ.

2. περιγράφω, στον ίδ.

II. 1. συντάσσω ένα γραπτό ή συνθέτω συγγραφικό έργο, Λατ. conscribere· πόλεμον συγγράφω, γράφω την ιστορία του πολέμου, γράφω ιστορικό έργο, σε Θουκ.· ιδίως γράφω σε πεζό λόγο, σε Πλάτ.

2. συνθέτω λόγο ο οποίος πρόκειται να εκφωνηθεί από άλλον, σε Ισοκρ., Πλάτ. — Μέσ., αναθέτω τη συγγραφή λόγων, σε Πλάτ.

III. 1. συλλέγω, συντάσσω, ορίζω, τοὺς πατρίους νόμους, σε Ξεν. — Μέσ., συγγράφεσθαι τι, συντάσσω συμβόλαιο ή σύμβαση, κάνω έγγραφη συμφωνία, στον ίδ.· συγγράφεσθαι εἰρήνην πρὸς τινα, συνάπτω συνθήκη ειρήνης με κάποιον, υπογράφω συνθήκη, πατέρες συγγεγραμμένοι, οι Ρωμ. Patres conscripti : η συγκλητος ως σωμα.

2. συντάσσω σχέδιο ψηφίσματος που πρόκειται να υποβληθεί σε ψηφοφορία, ομοίως στη Μέση φωνή.

IV. ζωγραφίζω κατά παραγγελία ή κατόπιν συμβολαίου.

Γραμματιζούμενος

Παλαιότερα σπάνιο είδος και σήμερα πάγκοινο. Σημαίνει αυτόν που γνωρίζει γραφή και ανάγνωση.

Γραμματεύς

Γραμματιζούμενος επιφορτισμένος με την σύνταξη και παρακολούθηση της αλληλογραφίας κάποιου.

Πρόσωπο επικεφαλής κάποιας υπηρεσίας ανάλογο προς τον σημερινό υπουργό. Επί Καποδιστρία κι επί Όθωνος υπήρχαν οι «γραμματείς της επικρατείας», δηλ. υπουργοί.

Ο γραμματεύς διαχειρίζονταν και την μυστική αλληλογραφία κάποιου. Λέγονταν λοιπόν και σεκρετάριος από το λατινικό *secretus* : μυστικός, απόρρητος ή «ο εξ απορρήτων»

Η λέξη πέρασε στα ιταλικά γαλλικά και αγγλικά ως *secretario, secretaire, secretary*.

Secretaire ονομάστηκε και το έπιπλο που χρησιμοποιούσαν οι γραμματείς.

Στην Αγία Γραφή συναντάμε μια φάρα εγγραμμάτων εβραίων που ο Ιησούς την περνούσε γενεές δεκατέσσερις συνεχώς, μαζί με τους Φαρισαίους: τους ονόμαζε υποκριτές, τάφους κεκκοιναμένους, διυλίζοντες τον κώνωπα και καταπίνοντας την καμηλον και άλλα τέτοια.

Γραμματεία

Η υπηρεσία των γραμματέων που μεριμνά για την σύνταξη και την αρχειοθέτηση, πρωτοκόλληση, αποστολή της αλληλογραφίας. Ο βυζαντινοί την ονόμαζαν «το σέκρετον».

Η γνωστή σήμερα μνεία σε δημόσιο έγγραφο «ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΝ» είχε, στα βυζαντινά έγγραφα, μια μορφή σαν την παρακάτω:

Τὸ ἴσον τοῦ χρυσοβούλλου τοῦ βασιλέως
κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανιάτου,
Τοῦ καταστρωθέντος εἰς τὸ σέκρετον τῶν οἰκειακῶν, εἰς
μῆνα μᾶϊον ἰνδικτιῶνος β',
Καὶ εἰς τὸ σέκρετον τῆς σκατέλλης κατὰ τὴν θ'. μηνὸς
μαΐου ἰνδικτιῶνος β',
Καὶ εἰς τὸ σέκρετον τοῦ μεγάλου σακελλαρίου κατὰ μῆνα
μᾶϊον ἰνδικτιῶνος β',
Καὶ εἰς τὸ σέκρετον τοῦ οἰκονομίου τῆς δουκί . . . εἰς
μῆνα μᾶϊον ἰνδικτιῶνος β',

Γραμμάτιον

Κυριολεκτικῶς σημαίνει μικρὸ γράμμα, σημείωμα. Συνήθως εννοοῦντο τα αξιόγραφα το «γραμμάτιων εἰς διαταγῶν» ἢ καὶ «συναλλαγματικὴ».

Θεωρούμενον ἀπὸ τὴν πλευρὰ του κομιστὴ ἓνα γραμμάτιο εἶναι ἓνα αξιόγραφο που μπορεῖ νὰ εἶναι εἰσπρακτέο ἢ πληρωτέο. Ἄλλοτε ἦταν διαδεδομένη μέθοδος πληρωμῆς με δόσεις. Πβλ. Φράση: «για νὰ αγοράσω τὸ αυτοκίνητο ἔβαλα **γραμμάτια**» δηλ. Υπέγραψα γραμμάτια πληρωτέα εἰς διαταγὴν του προμηθευτοῦ. Οἱ πιστωτικὲς κάρτες καὶ οἱ

μεταχρονολογημένες επιταγές έχουν περιορίσει σχεδόν μέχρι μηδενισμού τις συναλλαγματικές και τα γραμμάτια εις διαταγήν.

Σημ: «εις διαταγήν» σημαίνει ότι το γραμμάτιο μπορεί να μεταβιβασθεί και εις τρίτον, σε αυτόν που διατάσσει ο δανειστής. Η μεταβίβαση γίνεται δια της οπισθογραφήσεως.

ΣΥΝΘΕΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΓΡΑΦΗ & ΤΟ ΓΡΑΦΩ

Αναγραφή

Η ενεργεια του αρχαίου ελληνικού ρήματος **ἀναγράφω**

'Ι. 1. εγχαράττω και στήνω, λέγεται για συνθήκες, νόμους κ.λπ.· χαράζω, εγγράφω, ἄν. τι ἐν στήλῃ ἡ ἐξ στήλην, σε Θουκ., Δημ.

2. λέγεται για πρόσωπα, καταχωρώ το όνομά του, σε Ισοκρ. — Παθ., ἀναγραφῆναι πατρόθεν, είναι εγγεγραμμένος με το πατρικό του όνομα, σε Ηρόδ.· ἀναγράφεσθαι εὐεργέτης, καταχωρείται, αναγράφεται ως ευεργέτης, στον ίδ. II. περιγράφω μαθηματικά, σε Πλάτ. (στη Μέσ.). III. ονομάζω, αποκαλώ, σε Πλούτ.

Πβλ. «αναγράφω σοι η Πόλις σου Θεοτόκε»

Τη υπερμάχῳ

Απογραφή

ἀπογραφή, ἡ, I. καταγραφή, κατάλογος των γαιών, κτηματολόγιο ἢ κατάλογος ατομικής περιουσίας, σε Πλάτ. κ.λπ.· καταγραφή των προσώπων που υπόκεινται σε φορολόγηση, Λατ. census, σε Κ.Δ. II. ως Αττ. νομικός όρος, το αντίγραφο επίσημης διακήρυξης ενώπιον των αρχών (γραφή), κατάθεση, στους Ρήτ. Από το αρχαίο ελληνικό ρήμα ἀπογράφω[ᾶ], I. 1. καταγράφω, αντιγράφω, καταγράφω σε κατάλογο, καταχωρώ, σε Ηρόδ., Πλάτ. — Μέσ., ἀναθέτω την καταγραφή ονομάτων σε κάποιον, ἢ κρατῶ καταγεγραμμένο αρχείο για προσωπική χρήση, σε Ξεν. 2. Μέσ. επίσης, δίνω το όνομά μου προς καταγραφή, εγγράφομαι σε κατάλογο, σε Ξεν. II. 1. ως Αττ. νομικός όρος, 1. ἀπογράφειν τινά, καταγράφω το όνομα κάποιου για να του προσάψω κατηγορία ενώπιον του δικαστηρίου, παραδίδω αντίγραφο της εναντίον του κατηγορίας, δίνω πληροφορίες εναντίον του, τον μηνύω, στον ίδ. 2. παραδίδω κατάλογο στον οποίο είναι καταγεγραμμένη περιουσία για την οποία υπάρχει ισχυρισμός ότι ανήκει στο δημόσιο αλλά κατακρατείται από ιδιώτη, στους Ρήτ.· επίσης, ἀπέγραψεν ταῦτα ἔχοντα αὐτόν, αναγνώρισε εγγράφως ότι είχε στην κατοχή του αυτή την περιουσία, σε Δημ.

Αυτόγραφο

Κάτι που είναι γραμμένο με το χέρι του ιδίου του συγγραφέα. Συνήθως η υπογραφή του. Διδακτορικό δίπλωμα του αρχείου μου αναφέρει ότι είναι κεκυρωμένον « τοις του πρυτάνεως τε και Γραμματέως αυτογράφοις», δηλ με τις υπογραφες τους.

Γεγραμμένον, τα γραμμένα , ἢ το γραμμένο ἢ γραφτό ἢ πεπρωμένο

πέπρωται, πέπρωτο, γ' ενικ. παρακ. και υπερσ. του *πόρω· πεπρωμένος,

*πόρω, εικάζεται ως ενεστ. από αόρ. β' ἔπορον, και Παθ. παρακ. πέπρωμαι· I. 1. αόρ. β' ἔπορον, Επικ. γ' ενικ. πόρε, απαρ. πορεῖν, μτχ. πορών, παρέχω, προσφέρω, παρουσιάζω, δίνω, σε Όμηρ., Ησίοδ.· εὔχος πορών, προσφέρομαι να πραγματοποιήσω μια ευχή, σε Ομήρ. Οδ.· ὄρκον πορών, προσφέρομαι να δώσω όρκο, σε Αισχύλ.· με απαρ., αποδέχομαι ότι..., πόρε κούρησιν ἔπεσθαι τιμὰς (αντί ὥστε ἔπεσθαι), σε Ομήρ. Ιλ.· σοὶ θεοὶ πόροιεν, ὥς (= οἷα) ἐγὼ θέλω, σε Σοφ. 2. = πορεύω, φέρω, εἴ τις δεῦρο Θησέα πόροι, στον ίδ. II. 1. παρακ. μόνο στο γ' ενικ. πέπρωται, υπερσ. πέπρωτο είναι ἢ ἔχει γίνει (εἶναι ἢ ἦταν) πεπρωμένος, προκαθορισμένος, με αιτ. προσ. και

απαρ., ἄμφω πέπρωται γαῖαν ἐρεῦσαι, εἶναι πεπρωμένο ὅτι μαζί θα κοκκινήσουν τη γη, σε Ομήρ. ἰλ.· τί γὰρ πέπρωται Ζηνὶ πλήν ἀεὶ κρατεῖν; σε Αἰσχύλ.· ὁμοίως, πεπρωμένον ἐστί = πέπρωται, στον ἰδ., Ξεν. 2. μτχ. ως ἐπίθ., πεπρωμένος, -η, -ον, προορισμένος, καθορισμένος για κάποιον, σε Ομήρ. ἰλ.· λέγεται για πρόσωπα, προορισμένος για κάποιο πράγμα, αἴση, στο ἰδ.· ἀπόλ., προορισμένος, πεπρωμένος, σε Πίνδ.· πεπρωμένος βίος, ο φυσικός βίος κάποιου (ὅπως στα Λατ. το mors fatalis εἶναι ο φυσικός θάνατος), στον ἰδ.· ὁμοίως στους Τραγ., Ξεν.· ἡ πεπρωμένη (ενν. μοῖρα), προκαθορισμένη μοῖρα, Τύχη, Εἰμαρμένη.

Γέγραπται

*καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς τοῦ λαοῦ ἐπυνθάνετο παρ' αὐτῶν ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας· οὕτω γὰρ **γέγραπται** διὰ τοῦ προφήτου· Καὶ σὺ Βηθλεὲμ, γῆ Ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα· ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγούμενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν Ἰσραήλ.*

Γραφεῖς

Βλ. ΕΙΚ

Γραφεῖον

- Ἐπιπλο οποιῦ γράφει κάποιος
- Χώρος οποιῦ γράφει κάποιος
- Υπηρεσία απασχολουμένη με συγκεκριμένο αντικείμενο πχ. γραφεῖο ευρέσεως εργασίας, γραφεῖο συννοικεσίων, απολεσθέντων αντικειμένων.

Γράφημα

Τηλεγράφημα
Καρδιογράφημα

Γραφομηχανή

Διαγραφή

Σβυσιμο, εξαλειψη.

Επιγραφή

Συνώνυμο επίγραμμα, τίτλος > παράτιτλος, τιτλούχος, τιτλοφορώ, ρουμπρίκα
Ταμπέλα < πο το λατινικο tabula : πιναξ.

Καταγραφή, καταγραφέας

Παραγραφή

Τρόπος αποσβέσεως των ενοχικών σχέσεων (υποχρώσεων). Χρονική προθεσμία που αν παρελθει
απρακτος προκαλει αυτοδικαιη αποσβεση της υποχρεωσης ή της ευθυνης.

Συγγραφή, συγγραφεύς, -εας

βλ. [Σύγγραμμα](#)

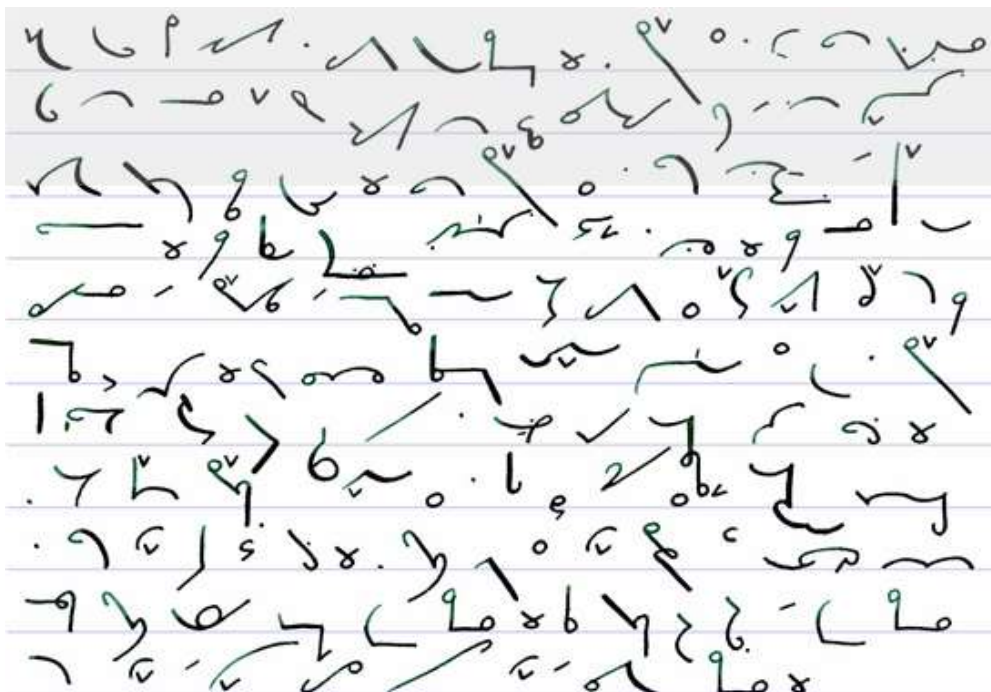
Στενογραφία

Η στενογραφία είναι μέθοδος ταχύτατης γραφής με ειδικό αλφάβητο, που δίνει την ευκαιρία να
παρασταθεί ολόκληρη λέξη με απλή μονοκοντυλιά και έτσι να μπορεί αυτός που γράφει να

παρακολουθεί τον προφορικό λόγο. Ως παράδοση οι στενογράφοι εργάζονται σε κοινοβούλια και δικαστήρια ενώ σε άλλους χώρους είναι πλέον σπάνιοι.

Συστήματα στενογραφίας. Μαθήματα στενογραφίας και γραφομηχανής. γαλλ. Sténographie, αγγλικά shorthand.

Η βυζαντινή **οξυγραφία** ή **σημειογραφία** διδάσκονταν στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Η γνώση της ήταν χρήσιμη σε όσους, μετά την αποφοίτησή τους, θα αναλάμβαναν διοικητικά καθήκοντα.

Υπογραφή

Παλαιότερα αυτόγραφον.

Από εδώ τα **ενυπόγραφος** (αυτό που φέρει υπογραφή, αντιθετο ανώνυμος) και το **υπογεγραμμένος** (προσοχή όχι ο-κατωθι-υπογεγραμμενος)

Πχ. ανωνυμος επιστολή και **ανώνυμα γράμματα**.

Πβλ και τραγουδάκι «Άσχημες πληροφορίες»

Μου `πανε το παρελθόν σου
ότι είναι σκοτεινό

ως και **γράμματα μου στείλανε ανώνυμα**

από δω και πέρα όμως κάτσε φρόνιμα

Ξέχασα τα περασμένα
και δε τα θυμάμαι πια
άσ' το φέρσιμο που είχες το διπρόσωπο
κοίτα τώρα να με βγάλεις ασπροπρόσωπο

ΕΤΥΜΟΛΟΓΙΑ

Από την παναρχαία ρίζα γρ (ηχομημιτική) με πολλά παραγγωγα. Από τον θορυβο που κάνει η γραφίδα πάνω στην πέτρα, το μαρμαρο κλπ.

Η ρίζα του γράφω, γρ gγραφ gγραφ, είναι ο ήχος του γρατσουνίσματος σκληρής γραφικής ύλης και ιδίως όστρακου, δηλαδή κεραμιδιού, ή λίθου μετάλλου ελεφαντόδοντου και άλλων όμοιων, και σήμερα έχουμε τέτοιο ρήμα τό γρατσουνώ (γράφω). Κι ακριβώς γρατσουνώ σημαίνει στην κυριολεξία τό γράφω, όπως φαίνεται, όταν τό κυριολεκτεί ο "Όμηρος, για νά έκφρασει τον τραυματισμό με αιχμή δόρατος μέχρι τό κόκκαλο πού γρατσουνίζεται:

*Βλήτο γαρ ώμον δουρί πρόσω τετραμμένος αίει
άκρον επίλίγδην' γράψεν δέ οί όστέον άχρως
αίχμη Πονλυδάμαντος.*

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΑ

[Οι 14 αρχαιότερες γλώσσες](#)

Γραφή Σωκράτους

ΣΗΜΑΣΙΑ 7

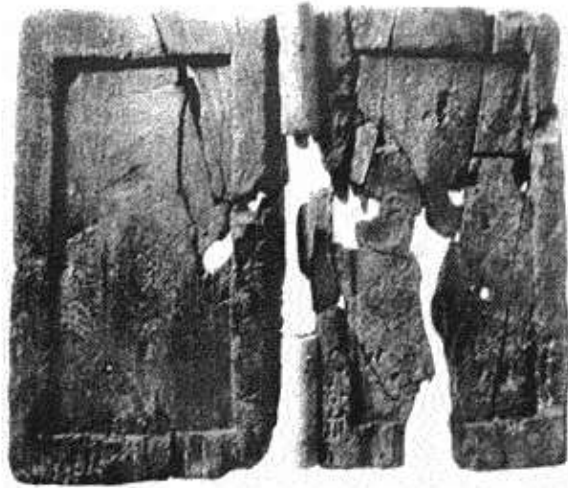
η γραφή που επεδόθη στον γραμματέα του άρχοντος βασιλέως:

ΑΝΥΤΟΣ* ΕΓΡΑΨΕΝ :

ΑΔΙΚΕΙ ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΟΥΣ Η ΠΟΛΙΣ ΘΕΟΥΣ ΝΟΜΙΖΕΙ ΟΥ ΝΟΜΙΖΩΝ,
ΕΤΕΡΑ ΔΕ ΚΑΙΝΑ ΔΑΙΜΟΝΙΑ ΕΙΣΗΓΟΥΜΕΝΟΣ. ΑΔΙΚΕΙ ΔΕ ΚΑΙ ΝΕΟΥΣ ΔΙΑΦΘΕΙΡΩΝ.
ΤΙΜΗΜΑ ΘΑΝΑΤΟΣ.

*)Ο Άνυτος ήταν γιός του Ανθεμίωνα και επήρε άριστη παιδεία, ώστε οι Αθηναίοι τον ανεβασαν στα ύπατα αξιώματα της πολιτείας. Ο πατέρας του ήταν βυρσοδέψης και ανήκε στην τάξη των τεχνιτών. Παρ'όλα αυτά οι Αθηναίοι τον έκαναν στρατηγό και τον έστειλαν με 30 πλοία στην Πύλο το - 409, όταν αυτή επολιορκείτο από τους Λακεδαιμονίους. Η θαλασσοταραχή δεν του επέτρεψε να φθάση εγκαίρως και όταν επέστρεψε οι Αθηναίοι τον εδίκασαν για προδοσία. Ο Άνυτος όμως εδέκασε τους δικαστάς και έφυγε από την Αθήνα επί των Τριάκοντα. Είναι η πρώτη περίπτωση δεκασμού των δικαστών και ίσως και η μοναδική. Αργότερα επέστρεψε με τούς δημοκρατικούς και κατηγορήσε τον Σωκράτη ως αντιπρόσωπος των χειροτεχνών. Η πολιτική δύναμη του Ανύτου ήταν μεγάλη και σ' αυτήν οφείλεται η καταδίκη του Σωκράτη.

Δέλτος

Ξύλινο δίπτυχο, που βρέθηκε σε ένα ναυαγίο πλοίου των Χαναναίων του 14ου αιώνα π.Χ., το νωρίτερο που βρέθηκε ποτέ. Το πλοίο ναυάγησε στα ανοικτά των ακτών της Ανατολίας (Τουρκία). Είχε πιθανώς ένα σημιτη έμπορο ως επιβάτη, που χρησιμοποίησε το δίπτυχο για σημειώσεις και υπολογισμούς του, που έγιναν σε κερύ αλλειμενο στα φύλλα του αρθρωτού «σημειωματάριου»

Photograph courtesy of the Institute of Nautical Archaeology

ΦΡΑΣΕΙΣ

Γραφή, γραφω

Αμα με ξαναδεις γραψε μου

Όμως το σωστό: **άμα με ξαναδείς γράψε με**. Φράση του Βυζαντινού μαθητή στον επιμελητή της τάξης, τον πρωτόσχολο (καρφής ή ρουφιάνος): Αν με ξαναδείς να ατακτώ γράψε με στο κατάλογο των ατακτούντων για τον δάσκαλο.

Δειγμα γραφής

Πχ. Σας στελνω μερικες σελιδες από το νέο μου βιβλιο ως δειγμα γραφης.

Στο κάτω κάτω της γραφής

Εδώ γραφη : εγγραφο.

Συνώνυμο του **εν κατακλειδι**. Δηλ. το τελικο συμπερασμα.

κατακλείς, -εἶδος, ή, εργαλείο για το κλείσιμο της πόρτας, κλειδί, σε Αριστοφάνη. Το τελικο μέρος ενός κειμενου. Η μεταφορα από την τελευταια εεργεια που κανει αυτος που φευγει. Πβλ. Φρ. «ο τελευταίος να κλεισει την πορτα»

Στα νομικα κειμενα λεγεται **αρθρον ακροτελευτιον**.

Ηταν γραφτό

Αυτό που επεπρωτο, που ηταν πεπρωμενο, που προβλεπονταν από την μοιρα ή τους προφήτες. Η «Αγία Γραφή» λειει «γεραπται» συχνότατα. Αυτό που είναι γραφτο, λεγεται προδιαγεγραμμενο.

Την υπογραφή σου και την ψωλή σου να προσέχεις που την βάζεις.

Λανθασμένη τοποθέτηση εκάτερου των αναφερόμενων μπορεί να αποβεί ολέθρια.

Καυμένο γράμμα

Το καυμένο εννοεί καμένο. Έκαιαν το χαρτί στις άκρες όταν το μήνυμα ήταν σοβαρό ή θλιβερό. Πχ. Αναγγελία θανάτου, ήττας κλπ. Τουρκιστί: καρά χαμπέρι = μαύρο μήνυμα. Kara-haber.

Γράφει ο Γιαγκούλας μια γραφή

Κι ένα **καϋμένο¹ γράμμα**

Σε σας γεροντοι απ'τά' Αγραφα

Σε σας κοτζαμπασήδες

Γραμματικέ μου γλήγορε και κοσμοζακουσμένε,

πιάσε και γράψε νια γραφή **σε τρεις μεριές καυμένη²**

και στείλ' τη στα Καλάβρυτα που'ν οι παλιοί μαστόροι.

"Μαστόροι Καλαβρυτινοί και μαρμαροχτιστάδες

για πελεκάτε μάρμαρο, της κόρης το κιβούρι".

Κωνσταντινόπουλος Χρήστος, Η μαθητεία στις κομπανίες των χτιστών της Πελοποννήσου

Αλλα και το ρεμπετικο

Ριχνω τα ζαρια

Μαύρα χαμπάρια²

Φέρνω εξάρεις

Μου τα τρων δυο αλανιάρεις

[2] Τουρκικά kara haber : μαύρο μήνυμα, έγγραφη αναγγελία θανάτου. Συνώνυμο μαντάτο.

Το «*πήρα ειδηση*» σημαίνει αντελήφθην, ομοιο και :«*το πήρα χαμπάρι*»

Συνήθως αντιλαμβανομαι από δικη μου οξυδερκεια. Δηλαδή μόνος μου και όχι μέσω τρίτου όπως μπορεί να πιστέψει όποιος ερμηνεύσει επί λέξει τις δύο φράσεις.

Κατά τας γραφάς

Με βάση την προφητεία, όπως λένε οι γραφές.

Πβλ. Το «πιστεύω» : «... και ανάσταντα τη τρίτη ημέρα κατά τας Γραφάς»

Κατά γράμμα

Ακριβώς σύμφωνα με όσα περιγράφει το κείμενο. π.χ. *απαιτώ την εφαρμογή της εγκύκλιου **κατά γράμμα**.*

Κενό γράμμα.

Έγγραφο με τυπική μόνον ισχύ χωρίς καμία ουσία

¹ κυριολεκτικά καμένο. Έκαιαν τις άκρες του χαρτιού σε ένδειξη θλιβερού περιεχομένου.

² [2] Τουρκικά kara haber : μαύρο μήνυμα, έγγραφη αναγγελία θανάτου. Συνώνυμο μαντάτο. Το «*πήρα ειδηση*» σημαίνει αντελήφθην, ομοιο και :«*το πήρα χαμπάρι*»

Κορόνα γράμματα

Τα νομίσματα της οθωνικής δραχμής είχαν από την μια πλευρά μια κόρωνα και από την άλλη το κεφάλι του βασιλιά με γράμματα. Το νόμισμα πετάγονταν στον αέρα αφού πρώτα ορίζονταν η σημασία της κάθε πλευράς*. Από το παιχνίδι αυτό έμεινε η φράση κορόνα [ή] γράμματα να σημαίνει ότι αφηνουμε στην τυχη. Πχ. **Παίζει το κεφαλι του κορόνα γραμματα.**

*)πβλ. Το καλαμπούρι του Καραγκιοζη που προσυμφωνει: «κορόνα χάνεις, γράμματα κερδίζω».

Βλ το δημοσίευμα μου «[Καί τότε ρίξανε τον κλήρο](#)»

Νεκρό γράμμα

Ιδία σημασία με το κενό γράμμα. Χωρίς ισχύ.

Ξέρεις γράμματα;

Γνωρίζεις γραφή και ανάγνωση; Η ερώτηση τίθεται προς τον Άγιο Βασίλη, στα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς. Το πλήρες κείμενο είναι «*Βασίλη ξέρεις γράμματα; Πες μας την Αλφαβήτα*» .

1. Αμφισβητείται εάν ο ΕΠΙΣΚΟΠΟΣ Καισαρείας γνωρίζει γραφή και ανάγνωση.
2. Αποκλειστικό τεκμήριο για το ότι δεν είναι όλως διόλου αναλφάβητος είναι να γνωρίζει την Αλφαβήτα.

Φαντασθείτε την αγραμματοσύνη του κλήρου της εποχής!

Και γράμματα γνωρίζω!

Τυπική κατάληξη των ανακρίσεων ήταν
ΑΝΑΚΡΙΤΗΣ: Έχεις άλλο τι να προσθέσεις και γράμματα γνωρίζεις;
ΑΝΑΚΡΙΝΟΜΕΝΟΣ/ΜΑΡΤΥΣ: Όχι και γράμματα γνωρίζω.
Λέγεται με την έννοια ο,τι είχα πω το είπα , τελειώσαμε!

Το γράμμα του νόμου

Συμφώνα με το γράμμα του νόμου. Ο,τι λέει ο νομός επί λέξει χωρίς ερμηνείες ή παρερμηνείες. Αυτολεξεί, λατινικά verbatim.

Αντιθ. Το πνεύμα του νομού, αυτό που επιδιώκει ο νομός ασχέτως με τη φραστική του διατύπωση. Πβλ. De l'esprit des lois (Για το πνεύμα των Νομών) του Charles de Secondat baron de Montesquieu

Της τύχης τα γραμμένα

Το πεπρωμένο.

Το πάει το γράμμα

Σκοτεινή η ερμηνεία. Πάντως σημαίνει «*γαμιέται αθέρτα κουβέρτα*» .

Ίδια σημασία και με τη φράση «*το πνίγει το κουνέλι*».

Ίσως με την άνοια : «τοποθέτηση όντος της σχισμής» , από την εικόνα τα εισαγωγής της επιστολής στο γραμματοκιβώτιο.

Τον έχω γραμμένο

Το που τον έχω γραμμένο παραλείπεται ως ευκόλως εννοουμένων. Και για όσους δεν κατάλαβαν εννοεί τους ορχείς, την κάτω την μεριά. Βλ. **χαρτιά**

5 Πιάνει χαρτιά και στέλνει, χαρτιά και προβοδά·
έσένα Μοῦρτο Χάμζα, σ' έσάς 'Αρβανιτιά,
Γλήγωρα νά σκωθήτε αυτοῦθ' απ' το Μωριά.“
'Εγώ χαρτιά 'χω χίλια καμένα στή φωτιά
Και σένανε σέ γράφω στήν κάτω τή μεριά.“
9098.167 σ.146 Ο ΜΟΥΡΤΟ ΧΑΜΖΑΣ - Δημοτικό

Ὁ γέγραφα γέγραφα

Φράση του Ποντίου Πιλάτου όταν οι Ιουδαίοι του ζήτησαν να αλλάξει την αίτια (γραφή) του Ιησού «ούτος εστί Ιησούς ο Ναζωραίος, Βασιλεύς των Ιουδαίων» .
Η σημασία είναι «δεν ανακαλώ ην αποφασή μου» .

Χασάπη γράμματα ή καμπούρη γραμματα

Η κραυγή από το φιλοθέαμον κοινό των λαϊκών κινηματογράφων του κέντρου της Αθήνας (ΑΡΙΩΝ, ΡΟΖΙΚΛΕΡ, ΑΛΑΣΚΑ , ΣΤΑΡ) διαμαρτυρία κατά του μηχανικού προβολής που «έκοβε» , δίκην χασάπη, κατά καιρούς τους υποτίτλους, τα γράμματα. Στο ΡΟΖΙΚΛΕΡ ο μηχανικός ήταν και καμπούρης εξ ου και η περίεργη αυτή παραλλαγή της διαμαρτυρίας.

ΧΑΡΤΙΑ

Άλλα λένε τα χαρτιά

Τα έγγραφα, οι κανονισμοί. Ο επικαλούμενος τα χαρτιά υπερισχύει έναντι του προφορικού λόγου.

Χαρτί : επιστολή

Κ' έχει πού τρων' και πίνουνε και φιλοτραγουδούνε,
'Ενα χαρτί τούς έρχεται από τον Μπουκοβάλα.
„Σά λάβετε τὸ γράμμα μου, σά λάβης τή γραφή μου,
Νά μάσης τὰ μπουλούκια σου, νάρθῃς ν' ανταμωθοῦμέ,

Θα κάνω/θα βγάλω τα χαρτιά μου για ...

Θα συλλέξω ή θα προετοιμάσω τα απαραίτητα δικαιολογητικά
Πβλ.
Γυρίζοντας Ρωσίες και Βλαχίες
έκαμ' ένα σωρό επιτυχίες
με βρωμοθήλυκα!
Και τώρα, παντρεμένος, με ρωτά
πώς διάολο θα πάει εμπροστά,

που `χει κι ανήλικα!
Και του `πα: «Είν' η γνώμη μου να πας
να βγάλεις τα χαρτιά σου για παπάς»!
Την εύρηκε σωστή τη θεωρία μου
και γίνηκε παπάς στην ενορία μου!
Ο ΚΛΗΡΟΣ, Γεώργιος Μολφέτας

Χαρτί και καλαμάρι

Βλέπε περισσότερα για τη φράση στο [ΦΡΑΣΕΙΣ](#) ΤΟΥ ΑΕΝΑΟΝ.

Στα χαρτιά

Κατι που δεν εχει ακομα υλοποιηθει, *βρισκεται στα** χαρτια δηλαδη στη φαση του σχεδιασμου ή της προετοιμασιας των δικαιολογητικων. *Εμεινε στα χαρτια* δεν υλοποιήθηκε ποτε. Εμεινε μονον στα σχεδια.

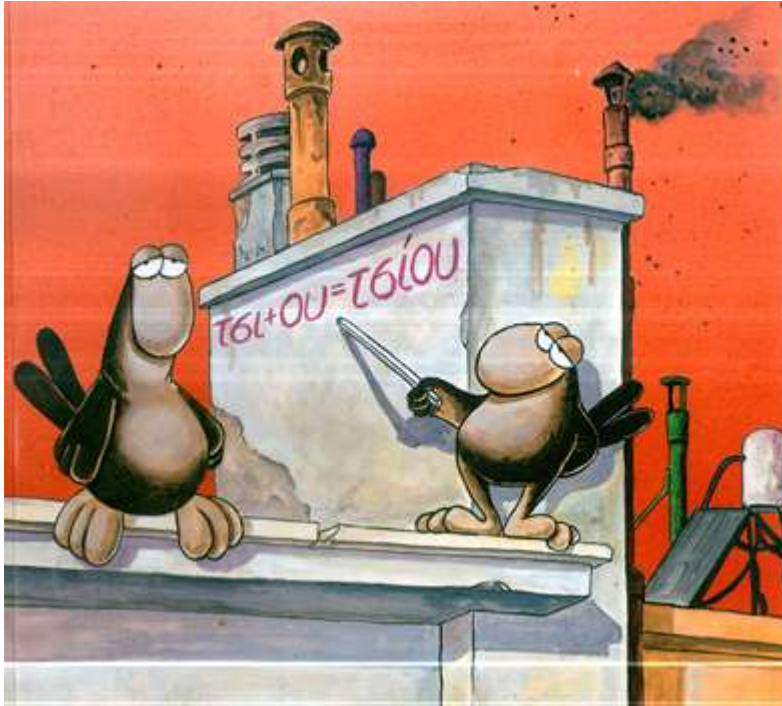
*) Το «στα ...» αλλες φορές λέγεται για να προσδιορισει την φαση μιας προδιαγραφμένης διαδικασιας: «στα χαρτιά» : στην φαση των χαρτιων αλλα και «στα μπετά» για ημιτελη οικοδομη, «στα μαγειρέματα» ή «στα λόγια» στις διαπαγματευσεις. Και άλλες φορές για να περιγραψει καταστασεις: «στα μαχαίρια»: ετοιμοι για συμπλοκη, στα μαυρα πανια πολύ στεναχωρημένος, στα συννεφα εκτός πραγματικότητας, στην τσιτα υπ ατμον κλπ.

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Τώρα στα γεράματα μάθε γέρο γράμματα

*Σωκράτης ἐν γήρᾳ καθαρίζων ὁ παρὰ Κόννῳ τῷ καθαρωδῷ
ἐτύγγανε· καὶ τινος εἰπόντος, καθαρίζεις τηλικούτος ὢν;
Κρεῖττον, εἶπεν, ὁψιμαθῇ εἶναι, ἢ ἀμαθῇ.*

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Γραφή

Επιστολή

Στέλνει και γράφει μια **γραφή**, πικρή φαρμακωμένη',
σ' έσέ Μιχάλη μ' αδερφέ, σ' έσέ Μιχάλη Μήτρο,
Βλέπωντας φτό το γράμμα μου ούλοι να μαζωχτήτε,
Κι' άν δέν μ' εύρητε στό Δαδί, νάρθήτε στην Κιλίτσα."
Ό Μιχάλης ξεκίνησε μέ χίλιους πεντακόσους,...
9098.55

Γράφει **γραφή** και μπουγιουρντί, στέλνει του Σούφ Αράπη.
Ίουσουφ 'Αράπη μασκαρά, γαιδαρογεννημένη,
Σάν ήταν κλεφταις δυνατοί, τί πάγαινες κοντά τους;
Μου χάλασες τ ασκέρι μου, τά πρώτα παλληκάρια." —
9098.54 ΖΑΧΑΡΙΑΣ

Κι' απόψε μούρθε μια **γραφή εις τρεις μεριαῖς καϋμένη**.
Πατήσανε τό Μαλεβό, τό μέγα μοναστήρι,

9098.30 p12 Τρ. XI 1759 Βοστίτσα Ο Θανάσης Καράμπτελας

Χαρτιά

Εγγραφα

Πιάνει, και χαρτιά στέλνει, χαρτιά καί προβοδᾷ
"Σ' εσένα Μοϋρτο Χάμζα, σ' εσάς Αρβανιτιά,
Γλήγωρα νά σκωτήθε αυτούθ' άπ' το Μωριά."

Έγώ **χαρτιά** 'χω χίλια καμμένα στή φωτιά
Και σένανε σέ γράφω στήν κάτω τη μεριά.*

Εφαμύλλον του ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ

*) Εκτενης ερμηνεία για το τι εννοεί με τη φράση «σε γραφω στην κάτω την μεριά» στο υπογλώσσιο
#83 ΟΡΧΕΙΣ

Από το πολύ γνωστό «Κάτω στου Βαλτού τα χωριά»

Πιανούν και γράφουν μια **γραφη**

Χεζουν τα γένεια του κατή

Γράφουνε και στο Κομπότι

Φοβερίζουν το Δεσπότη

Πολλες άλλες φράσεις υπάρχουν για τα χαρτιά που αφορούν όμως τα παιγνιοχαρτά, τα χαρτιά της τραπουλάς. Το καλό ή το κρυμένο ή το καμμένο ή το τελευταίο χαρτί, δείχνω τα χαρτιά μου, κα

Τόμος

**40 « Ἐκ τῶν Ἀριστωνύμου Τομαρίων.
 Κυβερνήτου μὲν ἔργον ἀγαθοῦ, ὃ εἰς τὰς τῶν πνευμάτων με-
 ταβολὰς ἀρμόσασθαι· ἀνδρὸς δὲ σοφοῦ, πρὸς τὰς τῆς * τύχης.**

9247_1.184

ΕΔΩ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟ ΡΗΤΟ ΑΛΛΑ ΤΟ ΤΟΜΑΡΙΟΝ

Τομαριον : μικρός τόμος. Όπως και στις πινακίδες έτσι και στα τομάρια τα έξυναν για να σβήσουν το παλαιο τους περιεχόμενο. Αυτά ήταν τα λεγομενα παλίμψηστα* δηλαδη αρχαία κείμενα σε πάπυρους και περγαμηνές ή ζωγραφικοί πίνακες που επικαλύφθηκαν με άλλο κείμε νο ή εικόνα σε μεταγενέστερη εποχή για να χρησιμοποιηθούν ξανά ως βάση για τη δημιουργία νεότερων έργων. Η ποιότητα ήταν κατωτερη και τα απεφευγαν για σοβαρες γραφες. Καταλληλα για προχειρες σημειώσεις. Κανενας δεν υποληπτεται ένα παλιοτόμαρο. Βλ. Tabula rasa, ξυσμένος πίναξ.

- Παλιν+ψάω ξυνω εκ νεου

Πολυδέυκους Ονομαστικόν

έκαλοῦντο γαρ αἱ γραφαί καί δίκαι, οὐ μέντοι καί αἱ δίκαι **γραφαί**—ἐξήν τω βουλομένῳ **γράφεσθαι**, καί ἐπὶ μὲν πασῶν τούτων ὁ μή μεταλαβὼν τό πέμπτον μέρος τῶν ψήφων προσωφλίσκανε χιλίας. Ὁ δέ τῆς ασεβείας **γραψάμενος** καί οὐχ ελὼν ἐθανατούτο. καί τῆς μὲν ὕβρεως τό τίμημα οὐκ ἦν τοῦ παθόντος ἀλλὰ δημόσιον, δῶρων δέ κατὰ τοῦ ἐπὶ δώροις δικάσαντος

ΕΙΚΟΝΕΣ

1

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΑΠΥΡΟΥ

Ο «άχυρα βλασταίνουν σε χυκνές συστάδες στις όχθες του Νεΐλου και οίο Δέλτα.

Από τον πάπυρο έπαιρναν το στέλεχος και το έκοβαν σε ομοιες λωρίδες.

Τις λωρίδες, βρεγμένες στο νερό, τις έβαζαν δίπλα δίπλα και πάνω τους ένα δεύτερο στρώμα με αντίθετη φορά.

Τα δυο στρώματα μετά τα χτυπούσαν με ξύλινο σφυρί για να κολλήσουν.

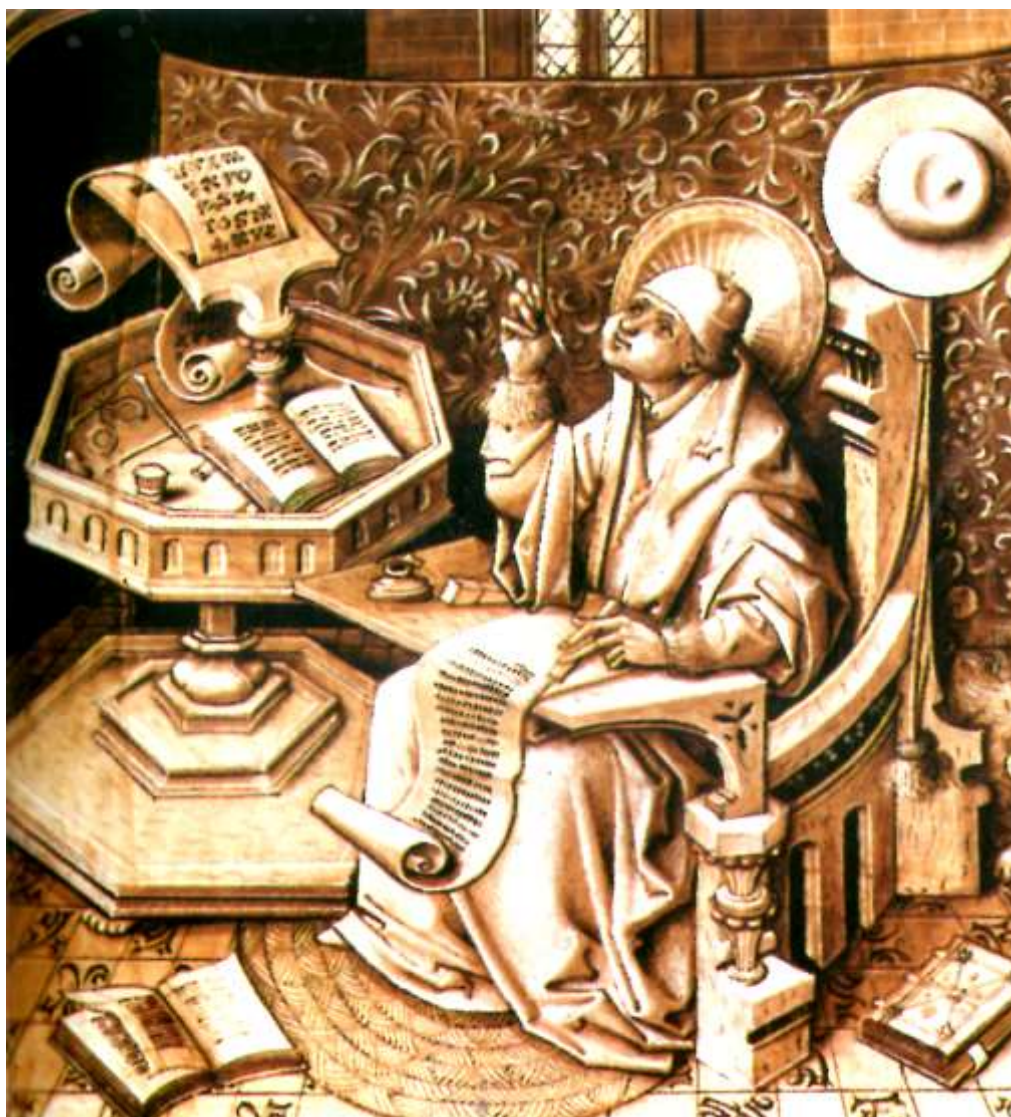
Την επιφάνεια, τέλος, τη γυάλιζαν. Μετά το στέγνωμα είχαν ένα φύλλο με χρωμα καφέ ανοιχτό.

Τα φύλλα μετά τα κόλλαγαν άκρη με άκρη κ' έπαιρναν ρολά που τα χρησιμοποιούσαν οριζόντια ή κάθετα.

2

Τυπογραφείο, Στοιχειοθεσία

Στοιχεία λέγονται και οι επιμέρους πληροφορίες που απαρτίζουν την τεκμηρίωση ενός ισχυρισμού. Η συλλογή αυτή, εφόσον δικαιολογεί τον ισχυρισμό, λέγεται ότι στοιχειοθετεί τον ισχυρισμό, την κατηγορία, το έγκλημα. Πχ. Οι πράξεις του κατηγορουμένου στοιχειοθετούν το αδίκημα της απιστίας.

Δημόσιος γραφέας

Ποίηση

Στο πα και στο ξαναλεω
Μη μου γράφεις **γράμματα**^[1]
Γιατί **γράμματα**^[2] δεν ξέρω
Και με πιάνουν κλάματα

[1] γράμματα = επιστολές

[2] γραμματα = γραφή και ανάγνωση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

358

Τίτλος: Γραφικά

Συγγραφέας: Κων. Σιαμάκης

Εκδότης:

Έτος:1988

2167

Συγγραφέας: HORST BLANCK

Τίτλος: ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Εκδότης:ΠΑΠΑΔΗΜΑΣ

Έτος:1992

9085

Συγγραφέας: ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ

Τίτλος: A collection of familiar quotations

Εκδότης:BARTLET

Έτος:1856

9247

Συγγραφέας: ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΤΟΒΑΙΟΣ

Τίτλος: ΑΝΘΟΛΟΓΙΟΝ Τ. 1
Εκδότης: LISPΣΙΑΕ -ΚΥΕΗΝ
Έτος: 1823

2045

Τίτλος: ΛΕΞΙΚΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ
Συγγραφέας: ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΟΤΑΚΟΥ -ΚΑΡΒΕΛΗ
Εκδότης: ΣΟΚΟΛΗ
Έτος: 1990

2087

Τίτλος: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΦΡΑΣΕΙΣ
Συγγραφέας: ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΝΤΟΣ
Εκδότης: ΤΟ ΒΗΜΑ
Έτος: 2013

Αντωνία Κιουσοπούλου, Χρόνος και ηλικίες στη βυζαντινή κοινωνία.
Η κλίμακα των ηλικιών από τα αγιολογικά κείμενα της μέσης εποχής (7ος-11ος αι.),
ΙΑΕΝ-ΓΓΝΓ, αρ. 30, ΚΝΕ-ΕΙΕ, Αθήνα 1997

Hunger, Ο κόσμος τον βυζαντινού βιβλίου. Γραφή και ανάγνωση στο Βυζάντιο, μετ. Γ. Βασίλαρος,
επιμ. Τ. Κόλιας, Αθήνα 1995,

ΑΡΗ ΣΤΟΥΓΙΑΝΝΙΔΗ
[ΜΑΘΕ ΓΕΡΟ ΓΡΑΜΜΑΤΑ](#)